

Sikkerhed ved **gravearbejde**

Hvert år er der ansatte, der kommer alvorligt til skade eller dør, når de udfører gravearbejde. Ulykkerne sker, fx hvis jorden skrider sammen, hvis den ansatte styrter ned i udgravningen eller bliver påkørt af en lastbil eller en gravemaskine.

Det er arbejdsgiverens ansvar at sikre, at de ansatte ikke kommer til skade under gravearbejdet. Det er vigtigt altid at grave med hældning på udgravningens sider eller etablere afstivning, så jorden ikke styrter sammen, når I graver. I skal samtidig sikre jer, at I ikke kan styrte ned i udgravningen. Brug rækværker og etabler en forsvarlig adgangsvej ned til udgravningen.

Vær også opmærksom på trafik, når I skal grave. Lastbiler og gravemaskiner bør ikke være i nærheden af arbejdet. Hvis det ikke kan undgås, skal I benytte jer af frizone, trafikværn, hastighedsbegrænsning og vejafmærkning, så I forebygger, at personer bliver påkørt.

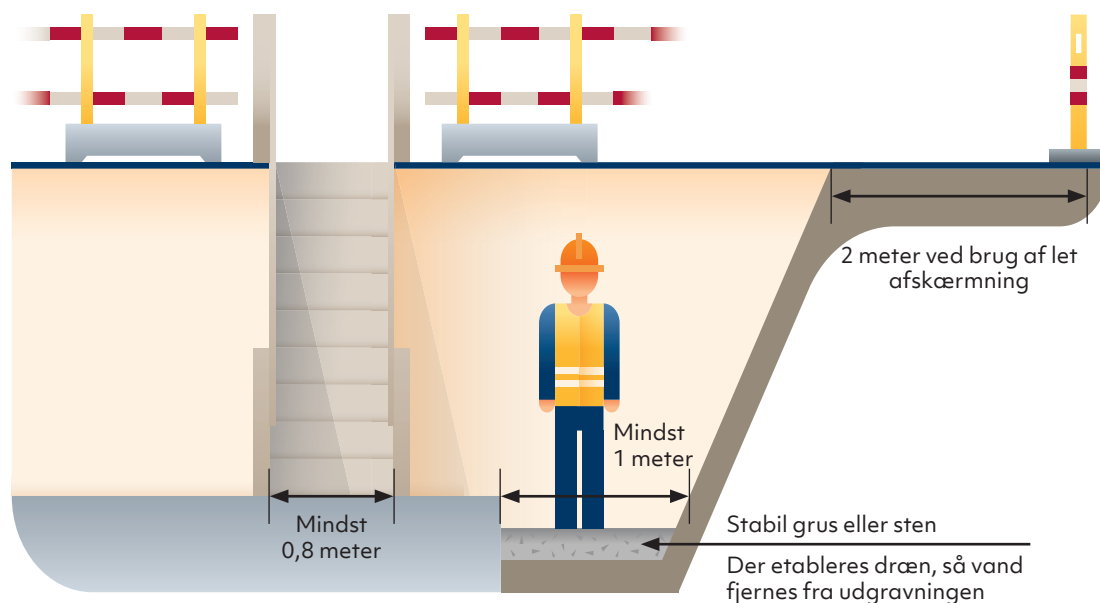
Her kan I læse om, hvordan I udfører arbejdet sikkert.

Inden I begynder at grave, skal I tjekke:

- Jordbundsforholdene – også for forurenede jord.
- Om der er særlige trafikale forhold, der giver rystelser.
- Om det nødvendige afstivnings- og afmærkningsmateriel er til rådighed.
- Om der er en plan for skiltning ved arbejdet, der foregår ved trafikerede arealer.
- Om der er en gravemaskine, der er egnet til opgaven.
- Om der er personlige værnemidler, fx hjelm og sikkerhedsfodtøj.

Få mere viden om reglerne

Bemærk, at vi her har fremhævet de vigtigste regler om sikkerhed ved gravearbejde. Du kan få mere at vide om reglerne i Arbejdstilsynets vejledning og bekendtgørelse samt i [Håndbogen - arbejdsmiljø i Bygge og Anlæg](#), som er udarbejdet af BFA Bygge & Anlæg.

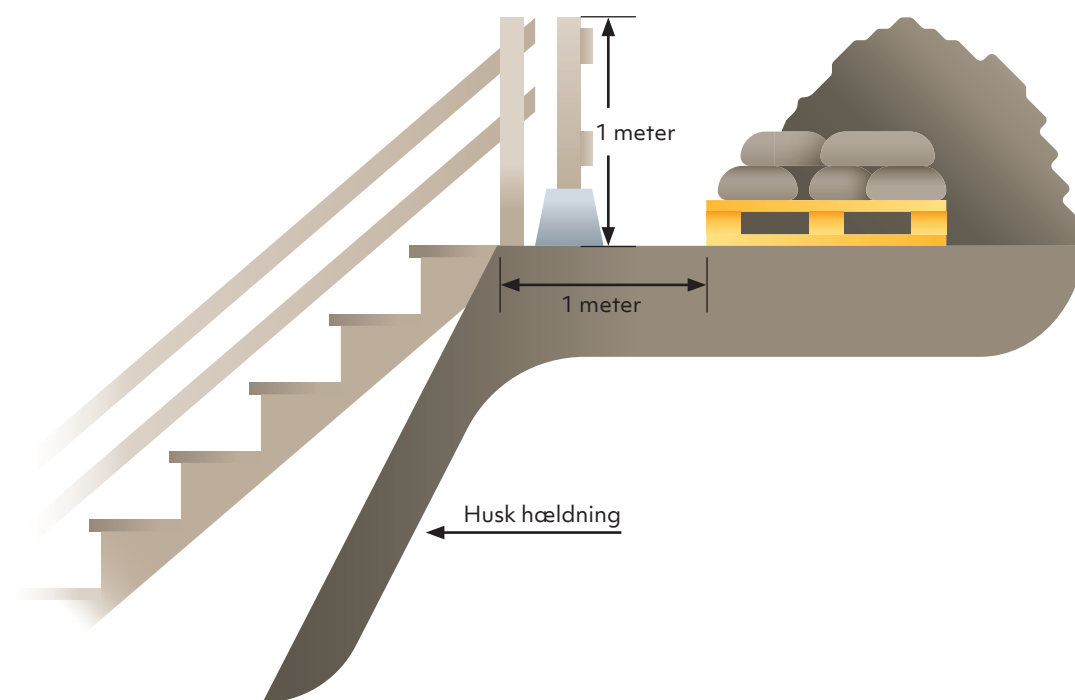

Adgangs- og flugtveje skal være en trappe, der er mindst 0,8 meter bred. Der skal være hånd- og knæliste på begge sider.

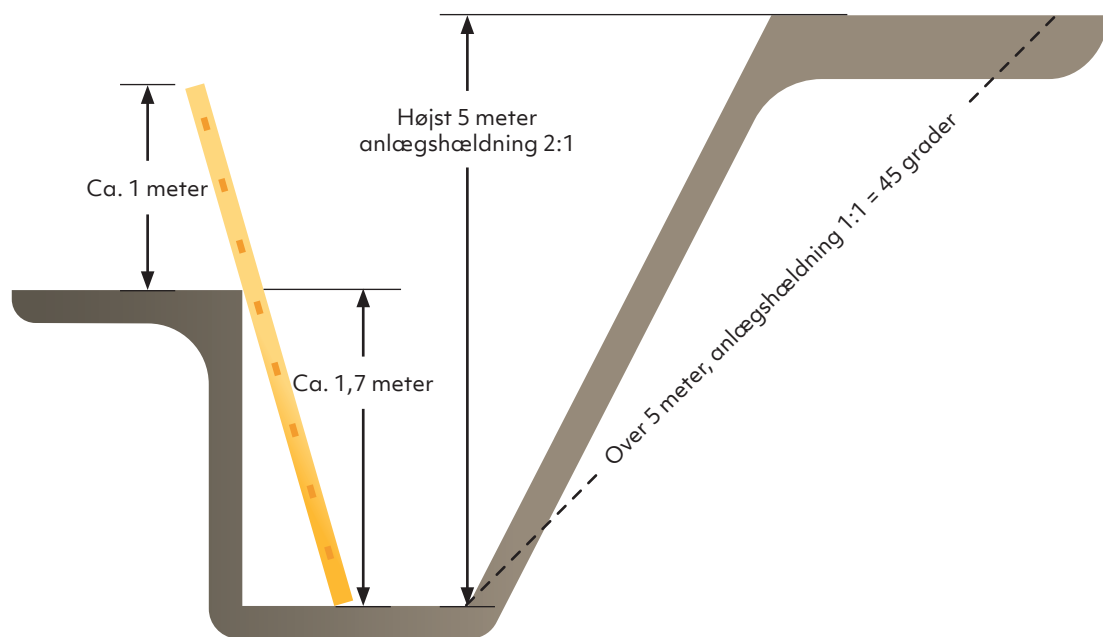
For at sikre, at personer ikke styrter ned i udgravningen, skal I afgrænse udgravningen. Opsæt et rækværk ved kanten eller opsæt kegler med kæder, der skal stå mindst 2 meter fra kanten. Der må ikke færdes personer mellem udgravningen og afgrænsningen.

I bunden af udgravningen skal I etablere dræn og drænlag med grus eller sten, så nedbør bortledes.

Vær opmærksom på, at der skal være mindst 1 meters plads til at arbejde i bunden af udgravningen.

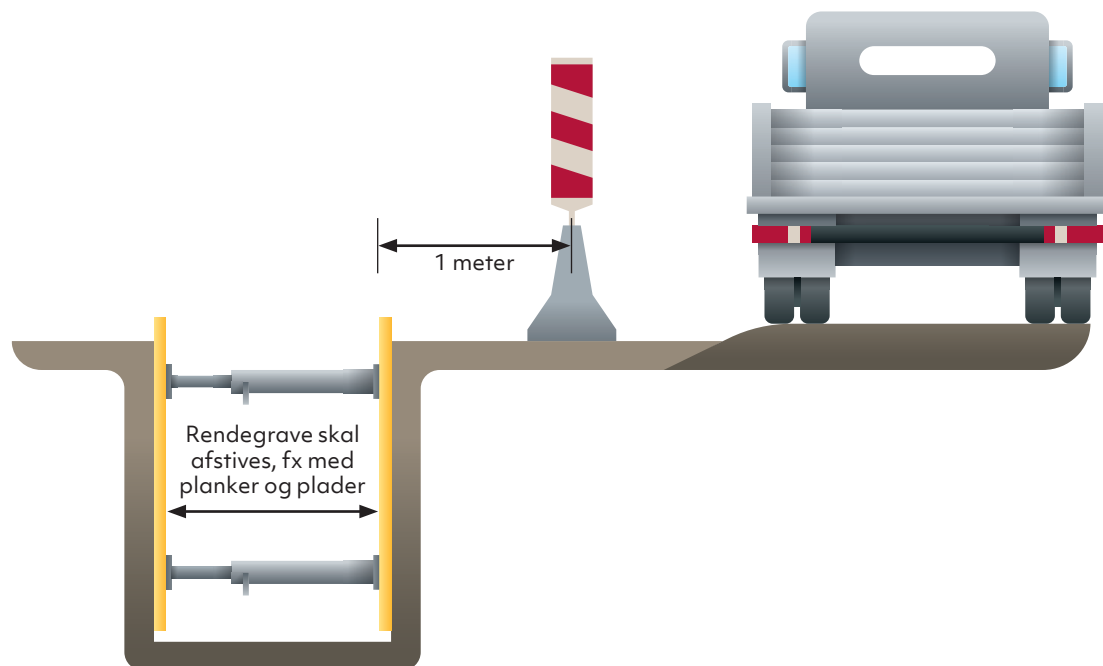
I skal opsætte et rækværk, der er mindst 1 meter høj med hånd, knæ og fodliste rundt om hele udgravningen. Sørg også for at holde udgravningens kanter fri for værktøj, materialer og opgravet jord i mindst 1 meters afstand.

Siderne i udgravningen skal altid afstives eller graves med hældning. Lodrette sider kan kun accepteres, hvis udgravningen er under 1,7 meter, og der er foretaget jordbundsundersøgelser, og hvis I ikke skal arbejde knæliggende.

Når I arbejder i udgravninger til rør eller kabler, skal I sikre, at det er muligt at udføre arbejdet i forsvarlige arbejdsstillinger.

Ved fjernvarmerør skal I etablere svejsesteder med en bredde på mindst 0,6 meter på hver side af røret og en længde på mindst 1 meter på hver side af samlingen. Desuden skal der være en dybde, så der er mindst 0,7 meter under rørene.

På trafikerede områder på byggepladsen skal der være en afstand til udgravningen på mindst 1 meter. I skal samtidig sikre, at køretøjer ikke kan køre ned i udgravningen ved fx at bruge hastighedsdæmpende foranstaltninger og værn.

Sørg for at afstive udgravningen, fx med plader og strækplanker, så jorden ikke styrter sammen.